

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul Asociației de Economii și Împrumut „Dănceni”, avocatul Veronica Pascal,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației de Economii și Împrumut „Dănceni” împotriva Efimiei Bogdan cu privire la repunerea în termen și încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Asociația de Economii și Împrumut „Dănceni” și au fost menținute hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 10 februarie 2016 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Ialoveni din 09 martie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 29 ianuarie 2014, AEÎ „Dănceni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Efimiei Bogdan cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 01 iulie 2008, a încheiat cu Efimia Bogdan contractul de împrumut, conform căruia s-a obligat să-i acorde un împrumut în valoare de 210 000 lei pe un termen de 12 luni, cu o dobândă de 27 %. Suma împrumutului urma a fi rambursată lunar, începând cu 01 iulie 2009.

Afirmă că, și-a executat integral obligațiile contractuale și a acordat împrumutul în termenul și în condițiile stabilite în contract, însă pârâta nu și-a executat obligația de rambursare a sumei, acumulând, astfel, o datorie în mărime de 210 000 lei și 180 939 lei dobânda de întârziere.

Invocă că, a expediat în adresa pârâtei o cerere prealabilă, care a fost recepționată de către ultima la data de 14 iunie 2013, prin care a solicitat executarea benevolă a obligațiilor contractuale, însă nu a fost executată.

Solicită încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a datoriei în mărime de 210 000 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 180 939 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta a depus cerere de concretizare și majorare a pretențiilor, solicitând repunerea în termen, motivând că, la 04

august 2011 în baza procesului-verbal de ridicare al Direcției de investigare a fraudelor mun. Chișinău, au fost ridicate toate documentele asociației de către organul de urmărire penală, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. 914 din 30 mai 2013 și materialele cauzei penale nr. 2011011727 intentată împotriva conducerii asociației.

Susține că, din data de 23 august 2011, asociația nu a dispus de documentele contabile, inclusiv contractele de împrumut și, respectiv, a fost în imposibilitate să înainteze prezenta cerere după expirarea termenului contractului – 31 decembrie 2012.

Solicită repunerea în termen și încasarea din contul Efimiei Bogdan a datoriei în mărime de 210 000 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 180 939 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Ialoveni din 10 februarie 2016 și hotărârea suplimentară a Judecătorei Ialoveni din 09 martie 2016 a fost respinsă cererea depusă de către AEÎ „Dancenii” cu privire la repunerea în termen și a fost respinsă acțiunea ca fiind depusă tardiv. Au fost încasate de la AEÎ „Dancenii” în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în mărime de 11 728,17 lei.

Prima instanță, respingând cerința privind repunerea în termen și-a argumentat concluzia prin faptul că, la data de 01 iulie 2008, între AEÎ „Dancenii” și Efimia Bogdan a fost încheiat contractul de împrumut, în baza căruia pârâtei i-a fost acordat un împrumut în sumă de 210 000 lei, pe un termen de 12 luni, cu o dobândă în mărime de 27 % anual, termenul final de rambursare a sumei fiind stabilit – 01 iulie 2009.

În aceste circumstanțe, prima instanță a reiterat că, reclamanta urma să depună acțiunea civilă în instanța de judecată cu respectarea termenului prevăzut de lege, indiferent de faptul intentării în privința administrației AEÎ „Dancenii” a cauzei penale și ridicării documentelor asociației de către Direcția de investigare a fraudelor din mun. Chișinău, conform procesului-verbal la 04 august 2011.

Totodată, prima instanță a calificat ca tardive și cerințele privind încasarea din contul pârâtei a datoriei în mărime de 210 000 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 180 939 lei, argumentându-și poziția prin faptul că, reclamanta a cunoscut despre existența contractului de împrumut din data de 01 iulie 2008, iar acțiunea a fost depusă la data de 29 ianuarie 2014, adică cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 august 2016 a fost respins apelul declarat de către AEÎ „Dancenii” și au fost menținute hotărârea și hotărârea suplimentară ale primei instanțe.

La data de 12 ianuarie 2017, reprezentantul AEÎ „Dancenii”, avocatul Veronica Pascal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, hotărârea și hotărârea suplimentară ale primei instanțe și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept

material, și, anume, a fost interpretată eronat legea și a fost aplicată în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Menționează că, prima instanță nu a motivat hotărârea suplimentară de respingere a cererii de repunere în termen, făcând trimitere doar la legea procesuală, fără a cerceta probele prezentate la materialele cauzei.

Invocă că, prima instanță a examinat pricina superficial, deoarece hotărârea suplimentară a fost adoptată după depunerea cererii de apel nemotivată.

Consideră că, cererea de chemare în judecată urmează a fi repusă în termen, deoarece la 04 august 2011, conform procesul-verbal de ridicare a Direcției de investigare a fraudelor, au fost ridicate toate documentele asociației, acestea fiind restituite abia la 15 ianuarie 2014 prin actul de predare-primire, iar acțiunea a fost depusă la 29 ianuarie 2014, deci în termen de 30 de zile.

Afirmă că, asociația nu a avut posibilitate de a se adresa în instanța de judecată la data de 31 decembrie 2012, deoarece nu a dispus de documente, inclusiv de contractul de împrumut.

Susține că, la repunerea în termen, urmează a fi luat în considerație și faptul că, în privința conducerii asociației, directorului și contabilului-șef a fost intentată urmărirea penală, fiind învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal, delapidare de fonduri, fapt confirmat prin sentința de condamnare a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 01 decembrie 2015.

Mai invocă că, instanța de apel a examinat superficial apelul, nu a analizat motivele invocate, nu a intrat în esența problemei de fapt și de drept, susținând poziția primei instanțe referitor la aprecierea probelor și acceptând niște concluzii de ordin general.

Consideră că, în speță, instanța de apel urma să se expună asupra fiecărei probe aduse în vederea repunerii în termen, în baza evaluării proprii, juste și, ca urmare să aprecieze corect ansamblu circumstanțelor care au dus la imposibilitatea îndeplinirii acțiunii în termenul general de prescripție.

Totodată, relevă că, în baza contractului de împrumut, intimata a primit cu titlu de împrumut suma de 210 000 lei, care urma a fi rambursată începând cu 01 iulie 2009, circumstanțe recunoscute de către aceasta în cadrul ședinței de judecată, dar din lipsa mijloacelor financiare nu a restituit suma împrumutată.

Astfel, invocă că, conform art. 123 CPC, faptele recunoscute de către părți nu se mai cer a fi dovedite, însă acestea au fost dovedite și prin contractul de împrumut și dispoziția de încasare a mijloacelor financiare din 01 iulie 2008.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul AEI „Dancenii”, avocatul Veronica Pascal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul AEÎ „Danceni”, avocatul Veronica Pascal, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului AEÎ „Danceni”, avocatul Veronica Pascal ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul Asociație de Economii și Împrumut „Danceni”, avocatul Veronica Pascal se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic